

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ННІ «Академія мистецтв імені С. С. Прокоф'єва»
Кафедра музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Академії

Валерій МАРЧЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ САКСОФОН

освітній рівень Бакалавр

галузь знань 02 Культура і
мистецтво

спеціальність 025 Музичне
(спеціалізація) мистецтво

освітня програма 025 «Музичне
мистецтво.
Інструментальне
виконавство»

тип дисципліни Обов'язкова

Розробники: Горох В. М. – старший викладач кафедри музичного мистецтва

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри мистецтв

Протокол № 40 від 05.05.2023 р.

Завідувач кафедри мистецтв

Сергій НЕФЕДОВ

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Сергій НЕФЕДОВ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS: 37	02 «Культура і мистецтво»	Нормативна
	025 «Музичне мистецтво»	
Модулів: 4	Спеціальність: «Саксофон»	Рік підготовки: 1-4
Змістових модулів: 20		Семестр: 1 - 8
Загальна кількість годин: 1110		Індивідуальні години: 370
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних - 4год. самотійної роботи студента — 5,6 год.		Самостійна робота: 740
	Освітній ступінь «Бакалавр»	Вид контролю: Змістовий модуль: 20 Модуль - 4 (академічний концерт - 1-8 семестри; диференційований залік — 1,4,6 семестр; іспит -2,3,5,7 семестри; державний екзамен — 8 семестр)
Форма підсумкового контролю:	Залік, екзамен	
Мова викладання:	Українська	

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у ННП кафедри (назва кафедри), які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою <http://www.tnu.edu.ua>

2. Програма навчальної дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни:

Препозит:	Постпозит
-----------	-----------

Сольфеджіо, Аналіз музичних творів,
Гармонія, Концертмейстерський клас

Камерний ансамбль, Інструментальний
ансамбль, Читка партитур, Диригування

Мета вивчення дисципліни: Даний курс передбачає розвиток та вдосконалення професійних виконавських навичок і виконавської майстерності гри на інструменті в об'ємі необхідному для подальшої практичної діяльності майбутніх компетентних, конкурентоспроможних фахівців в якості концертних виконавців (солістів), артистів оркестрів, ансамблів, керівників професійних творчих колективів, викладачів вищих мистецьких закладів освіти.

Очікувані програмні результати навчання за дисципліною (за Освітньою програмою):

ПРН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.

ПРН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності

ПРН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

ПРН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни

Шифр та назва компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/ навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПРН 5	ПРН 12	ПРН 8	ПРН 3
ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.	ПРН 5	ПРН 12	ПРН 8	ПРН 3
ЗК 12. Здатність працювати автономно.	ПРН 5	ПРН 12	ПРН 8	ПРН 3
ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій,	ПРН 5	ПРН 12	ПРН 8	ПРН 3

використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.				
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)				
ФК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.	ПРН 5	ПРН 12	ПРН 1	ПРН 3
ФК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.	ПРН 5	ПРН 12	ПРН 1	ПРН 3
ФК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.	ПРН 5	ПРН 12	ПРН 1	ПРН 3
ФК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	ПРН 5	ПРН 12	ПРН 1	ПРН 3
ФК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.	ПРН 5	ПРН 12	ПРН 1	ПРН 3
ФК 11. Здатність оперувати професійною термінологією	ПРН 5	ПРН 12	ПРН 1	ПРН 3
ФК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.	ПРН 5	ПРН 12	ПРН 1	ПРН 3
ФК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.	ПРН 5	ПРН 12	ПРН 1	ПРН 3

Зміст навчальної дисципліни

Надати вищу мистецьку освіту з можливістю викладання дисциплін відповідної кваліфікації у вищих навчальних закладах. За час навчання в Академії мистецтв Таврійського Національного Університету студент повинен підвищити та вдосконалити професійні теоретичні знання, музично-виконавські навички, бути спроможним самостійно аналізувати та інтерпретувати відповідні музичні твори та виконавські матеріали, отримати практичні навички індивідуального концертного виконавства, а також у складі творчого

колективу (оркестр, ансамбль, комбо і т. п.). Крім того, випускники Академії повинні чітко орієнтуватися в репертуарі різноманітних музичних закладів, а також отримати практичні навички педагогічної роботи.

В рамках навчального процесу студенти повинні отримати всю необхідну інформацію і об'єм знань, аби чітко орієнтуватися в питаннях музичного виконавства на інструменті включаючи аспекти виникнення, історичного розвитку, практичної організації процесу виконавства на сучасному етапі, а також перспективи подальшого розвитку даного напрямку мистецтва у світі.

Важливим елементом навчального процесу є набуття вміння чітко виявляти і розкривати ідейно-художній задум виконуваного твору, органічно поєднуючи художні та технічні засоби виразності.

Під час роботи над вдосконаленням технічних навичок гри на інструменті варто чітко стежити за відповідністю і зрозумілістю поставлених завдань. Для максимального ефекту, всі рекомендації мусять бути суто відповідними рівню підготовленості студента, а також з урахуванням його фізичних можливостей, та емоційної сприйнятливості. Процес вдосконалення технічних навичок повинен складатися з комплексу необхідних елементів, таких як: робота з темброведення (вдосконалення тембрального забарвлення та інтонації звучання), досягнення різноманітних акустичних ефектів на інструменті, виконання технічного матеріалу (тами, вправи, етюди академічного жанру, та характерні етюди, в залежності від виконуваного репертуару, його складності, та технічної насиченості). Також важливим аспектом є аналіз музичних творів у виконанні різних солістів та професійних музичних колективів, з метою адаптації поданого матеріалу до власного автентичного виконання. Крім того важливим є набуття особистого досвіду під час взаємодії з іншими виконавцями під час колективної гри на інструменті у складі ансамблю (тріо, квартет, квінтет, тощо), оркестру.

Найважливіший момент, - практичний, власне, концертне сольне виконання, класичних творів, сценічні виступи, виступи на сцені у складі творчих колективів. З уваги на напрям підготовки викладачів - педагогічна практика.

Значним плюсом буде ознайомлення із засобами виразності та характерними прийомами виконавства на інструменті в естрадній та джазовій музиці.

З метою оптимізації навчального процесу, на початку кожного семестру, для кожного студента варто затвердити індивідуальний план, котрий погоджується фаховою комісією кафедри. Після завершення відповідного навчального відрізка, викладач надає звіт про об'єми виконання запланованого з короткою характеристикою роботи студента. Індивідуальний план необхідно формувати у відповідності до індивідуальних особливостей і рівня професійної підготовки студента. З метою виявлення особливостей і виконавського рівня окремих студентів можливе створення проміжного навчального плану, розрахованого на один тиждень.

Контроль успішності студентів з фаху здійснюється викладачем під час індивідуальних занять з фаху, шляхом проведення відкритих уроків із залученням викладачів кафедри та представників адміністрації навчального закладу, а також під час проведення технічних заліків, екзаменів, прослуховувань, концертних виступів, під час участі в конкурсах та фестивалях.

Студент обов'язково має підготувати щонайменше 3-4 виступи протягом навчального року. Всі програми мають виконуватися студентами напам'ять (крім ансамблевих та оркестрових, етюдів).

Контроль розвитку технічних навичок має проводитись систематично протягом усього навчального процесу у відповідності до вимог зафіксованих навчальним планом, шляхом проведення комплексних технічних заліків (виконання гам, вправ різноманітного рівня складності, етюдів, фрагментів оркестрових партій, тощо). Кількість і терміни проведення відповідних технічних заліків необхідно визначити і зафіксувати навчальним планом.

Після закінчення кожного чергового семестру викладач формує сукупний оціночний бал успішності кожного студента, на основі оцінок поточного обсягу знань не залежно від того чи виноситься даний предмет на екзаменаційне оцінювання. Підсумкова оцінка за семестр у випадку дисциплін, що виносяться на екзаменаційне оцінювання вираховується з урахуванням екзаменаційної.

Модуль розглядається як сукупність річного репертуарного обсягу і базується на вивченні протягом року наступного репертуару:

- Класичні твори (Гендель, Гайдн, Хіндеміт);
- Класичні твори сучасних композиторів (Ривчун, Глазунов, Пяцолла,)
- Концерт (I або II-III частини);
- Віртуозний твір;
- Етюди (Лакруа, Ривчун, Шапошнікова та ін.);
- Кантиленна п'єса;
- Твори українських композиторів.

Вивчення річного обсягу програми передбачає як проходження творів у класі, так і вільний їх розподіл по залікових формах модуля з урахуванням обов'язкового включення у виступі: (поліфонія, велика форма (концерт чи розгорнута варіаційна форма), мініатюри кантиленного та віртуозного характеру.

Серед творчих форм, виступ у яких може бути розглянутий як заліковий є сольний концерт та участь у конкурсі (термін звучання програми не менше 10 хвилин).

Завданням першого року навчання є вивчення індивідуального рівня здібностей та професійної підготовки студента, діагностика сильних та слабких сторін його особистості. Важливе значення має усвідомлення та осмислення студентом на новому творчому рівні попередніх знань та вмій відповідно завданням вузівського навчання. Об'єктивна оцінка та розпізнання можливостей студента, педагогічні та репертуарні пошуки для вірного шляху його розвитку і є головною метою викладача.

Програма цього курсу передбачає також проходження творів крупної форми, кількох творів малої форми різних стилів, що є основою формування якісно нового рівня мислення студента.

Важливим аспектом виховання майбутнього виконавця є щоденна увага до розвитку технічних виконавських навичок гри на саксофоні, якості звуковидобування, темброведення тому до програми включені етюди різного технічного спрямування та рівня складності.

Особливу увагу необхідно приділити вихованню навичок гри штрихів, як основи досягнення інтонаційної і звукової виразності; програмою передбачено вивчення і обов'язкове публічне виконання твору кантиленного складу.

Розподіл репертуарного навантаження студента по семестрах, планування строків публічного виконання творів програми, а також участь студента у творчих заходах класу, та академії повинні враховуватися особисті якості студента, рівень його можливостей та програмні вимоги курсу.

2. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назва модулів і тем	Кількість годин		
	Денна форма		
	Всього	у тому числі	
Інд.		с.р.	
Робота над технічними складовими виконавства на саксофоні.			
Тема 1. Ознайомче заняття. Виявлення рівня професійної ерудиції та творчих уявлень студента.	6	2	4
Тема 2. Активна робота над техніко-методологічними аспектами саксофонного виконавства.	6	2	2
Тема 3. Робота над аплікатурою та способами звуковидобування на прикладі гам, та різноманітних вправ на їх основі. Робота над гами, технічні вправи на основі гам.	6	2	2
Тема 4. Різновиди технічних вправ та засобів під час роботи над компонентами виконавства на саксофоні. Тами C-dur, b-moll 9 (3 види) в штрихах, робота над точністю інтонування	12	4	8
Тема 5. Специфіка музично-естетичної складової класичного твору. Тами, вправи на основі гам, гра в штрихах, точність інтонування, музична термінологія.	12	4	8
Тема 6. Опанування вправ для подолання технічних та мелодичних складнощів пі час виконання класичних творів . Робота над гами H-dur, h-moll (3 види), арпеджіо, гра різними штрихами, розбір етюдів.	12	4	8
Всього за модулем	54	18	36
Робота над музичним твором			
Тема 1. Виявлення жанрових ознак тематичного матеріалу, робота над темно-ритмічною організацією твору, утриманням єдиного темпу у поєднанні з виразністю інтонування та артикуляції. Робота над вправами на основі гам, розбір етюдів, огляд та вибір творів.	12	4	8
Тема 2. Динамічний план твору, вивчення тонального плану, його драматургії та форми, кульмінаційних епізодів. Розбір та комонування музичного матеріалу, робота над універсальною музичною термінологією.	12	4	8
Тема 3. Вивчення метро-ритмічних особливостей твору. Робота над гами B-dur, b-moll (3 види), арпеджіо, гра різними штрихами, етюди.	12	4	8
Тема 4. Розробка вправ з метою подолання технічних складностей твору. Робота над гами, ритмічні вправи на різні види техніки та інтонування Г. Воронова	6	2	4
Тема 5. Аналіз структури, тематичного матеріалу. Тами Cis-dur, e-moll 9 (3 види) в штрихах, робота над точністю інтонування, закріплення термінології, етюди 2, 3 Л. Нейхауз	6	2	4
Тема 6. Опанування структурних елементів творів.	6	2	4

Назва модулів і тем	Кількість годин		
	Денна форма		
	Всього	у тому числі	
інд.		с.р.	
Гама Cis-dur, es-moll (3 види) в штрихах, робота над етюдами, нова термінологія, етюди, робота над твором Misty E. Гарнер			
Тема 2. Типові закономірності організації виконавської форми твору. Робота над тамами, штрихи, інтонація (робота з тунером) робота над точністю інтонування, закріплення термінології, етюди 4, 19 Г. Клозе, розбір твору Престо Д. Пешетті	6	2	4
Всього за модулем	60	20	40
Вивчення творів великої форми доби віденського класицизму			
Тема 1. Виявлення рівня творчих уявлень студента про спадщину композиторів-класиків «віденської» доби. Гама D-dur, h-moll (3 види) в штрихах, арпеджіо, термінологія, етюди, вправи, робота над творами.	6	2	4
Тема 2. Робота над особливостями звуковидобування у творах «віденської класики». Музично-теоретична термінологія, характерні риси практичні приклади трактування та інтерпретації.	6	2	4
Тема 3. Виконавське охоплення твору великої форми або його частини, виконання кадансів, формування кульмінаційних епізодів, складання виконавського плану. Огляд творчості сучасних композиторів, перспективи та аспекти розвитку саксофонного виконавства, робота над технічними та інтонаційними складнощами.	12	4	8
Тема 4. Типові закономірності композиційної структури та драматургії концертних циклів «віденської» класики на прикладі Гайдна, Моцарта, Бетховена.	12	4	8
Тема 5. Опрацювання (читання з листа) творів композиторів доби віденського класицизму.	12	4	8
Всього за змістовим модулем 3	54	18	36
Вивчення творів малих форм різного рівня складності з обов'язковим вивченням п'єси кантиленного характеру та творів українських композиторів			
Тема 1. Підвищення рівня професійної ерудиції та творчих уявлень студента щодо спадщини українських композиторів.	6	2	4
Тема 2. Специфіка роботи над творами малих форм. Робота над тамами (темп, штрихи), вправи у швидкому темпі, етюди, робота над творами.	6	2	4
Тема 3. Робота над інтонаційною виразністю як основою цілісності охоплення твору малої форми.	6	2	4
Тема 4. Робота над звуковидобуванням legato, portato, portamento у кантиленних творах. Внутрішній технічний залік (гама мажорна та мінорна - 3 види за вибором, 2 етюди (темп, кантилена напам'ять)	12	4	8
Тема 5. Робота над специфікою звукоутворення у мініатюрі. Гама Es-dur, c-moll (3 види) в штрихах, робота над точністю штрихів,	6	2	4

Назва модулів і тем	Кількість годин		
	Денна форма		
	Всього	у тому числі	
Інд.		с.р.	
закріплення термінології, етюди 1, 4 Л. Нейгауз, твори, розбір твору Соната П. Хіндемита	12	4	8
Тема 6. Артистичне втілення художнього змісту творів під час концертного, конкурсного виступу. Підготовка до виступу.	6	2	4
Тема 7. Виявлення та реалізація жанрових ознак творів.	6	2	4
Всього за змістовим модулем	60	20	40

Вивчення віртуозних творів різного рівня складності			
Тема 1. Виявлення рівня технічної підготовки.	4	1	3
Тема 2. Робота над розвитком технічних можливостей студента з урахуванням рівня його попередньої підготовки та індивідуальних фізично-моторних якостей. Опанування характерних вправ для саксофона альт. Вправи, технічні складнощі, заняття під фонограму за методикою Дж. Аберсольда, робота над творами	6	2	4
Тема 3. Опрацювання окремих елементів музичного твору.	6	2	4
Тема 4. Спрямованість роботи на осмислення головних професійних вимог до творів різних жанрів.	4	2	2
Тема 5. Робота над аплікатурою твору, як необхідною умовою для вдосконаленості виконавства. Гама E-dur, c-moll (3 види) в штрихах, термінологія, етюди 1, 4 Л. Нейгауз, твори, робота над твором Соната П. Хіндемита	10	4	6
Тема 6. Особливості і послідовність роботи над творами віртуозного складу. Гама Cis-dur, e-moll (3 види) в штрихах, арпеджіо, термінологія, етюди, вправи, робота над творами.	10	4	6
Тема 7. Робота над проблемами слухо-рухової координації, опрацювання вправ на матеріалі твору. Гама Cis-dur, e-moll (3 види) в штрихах, арпеджіо, термінологія, Л. Нейгауз джазові етюди 5, 6, вправи, робота над творами.	10	4	6
Тема 8. Самостійне опрацювання рекомендованої викладачем додаткової літератури та прослуховування записів видатних виконавців. Вправи, робота над інтонацією, стрій, розбір та виконання естрадних композицій під фонограму.	10	4	6
Всього за модулем	60	20	40
Всього	228	100	128
Вивчення творів композиторів післябарокової доби			
Тема 1. Робота над вдосконаленням артикуляційних навичок студента, спрямованих на технічно якісне втілення поліфонічної фактури. Виконання вправ для опанування поліфонічної фактури.	10	6	4

Тема 2. Конкретні завдання для самостійного опрацювання студентом навичок раціонального та творчого відношення до аплікатурних принципів. Гама E-dur,cis-moll (3 види) в штрихах, арпеджіо, термінологія, Л. Нейхауз джазові етюди 7,11, вправи, робота над творами.	9	3	6
Тема 3. Робота над фактурою, як комплексом засобів музичної виразності.	12	6	6
Тема 4. Темно-ритмічні жанрові особливості танців у старовинних сюїтах, подолання проблем виконання мелізматики.	12	6	6
Тема 5. Самостійне опрацювання (читання з листа) з різними стилями та жанрами поліфонічних творів післябарокової доби.	12	4	8
Всього за модулем	55	25	30
Робота над творами розгалуженої форми			
Тема 1. Виявлення рівня професійної ерудиції та творчих уявлень студента.	7	2	5
Тема 2. Опанування форми через засоби музичної виразності при виконання варіацій. Гама E-dur,cis-moll (3 види) в штрихах, арпеджіо, термінологія, Л. Нейхауз джазові етюди 7,11, вправи, робота над творами.	10	4	6
Тема 3. Робота над розвитком музичного мислення з метою наскрізного розвитку твору. Гама, вправи, повторення етюдів, робота над творами. Теоретичні відомості, термінологія, професійний музичний сленг.	12	5	7
Тема 4. Вивчення специфіки ансамблевої гри в творах для саксофона з оркестром, розуміння диригентського жесту, знання оркестрової партитури. Гама F-dur, d-moll, вправи, гра в штрихах, D7 (обертання), робота над творами.	10	5	5
Тема 5. Робота над рішеннями прийомів звуковидобування в залежності від стилістичних і жанрових ознак тематизму. Гама, вправи, етюди 2, 9 П. Дементьев, робота над творами, термінологія.	10	5	5
Всього за модулем	49	21	28
Робота над виконанням мініатюр різних стилів та епох			
Тема 1. Робота над комплексом професійних вимог до виконавського втілення романтичного стилю.	3	1	2
Тема 2. Розвиток музичного мислення та уявлень студента шляхом асоціативного ставлення до конкретно особистої, образно-сислової суті творів. Заняття за методикою Дж. Аберсольда, виконання вправ та технічних складностей у супроводі фонограми.	9	4	5
Тема 3. Робота над особливостями творів малої форми, їх ритмічними, штриховими та динамічними особливостями з урахуванням вимог стилю і жанру. Гама, вправи, етюди 89, 90 Г. Бертіні, робота над творами, термінологія.	10	5	5
Тема 4. Активізація самостійності творчих музичних рішень, виконавської ініціативи в інтерпретації музичних	9	5	4

творів, розвитку образно-асоціативного мислення.			
Тема 5. Самостійне опрацювання рекомендованої викладачем додаткової літератури та прослуховування записів видатних виконавців. Заняття за методикою Дж. Аберсольда, виконання вправ та технічних складностей у супроводі фонограми.	6	2	4
Всього за модулем	37	17	20
Вивчення та виконання класичного твору барокової доби			
Тема 1. Робота над вдосконаленням артикуляційних навичок студента, спрямованих на технічно якісне втілення класичної композиційної фактури.	12	6	6
Тема 2. Аналіз музичної фактури з метою виявлення виконавських засобів виразності на саксофоні. Тами Fis-dur, es-moll, вправи, гра в штрихах, D7 (обертання), робота над творами.	9	3	6
Тема 3. Виховання навичок осмислення та раціональності в роботі над стилістичними принципами втілення класичної фактури творів барокової доби.	9	3	6
Тема 4. Робота над вдосконаленням артикуляційних навичок студента спрямованих на технічно якісне втілення саксофонної фактури. Тами, етюди, вправи, термінологія, робота над музичними творами. Розбір твору Тіко-Тіко 3. Абреу	15	7	8
Всього за модулем	45	19	26
Робота над творами українських авторів XIX-першої половини XX століття			
Тема 1. Виховання навичок цілісного виконання головних завдань музичного твору розгорнутої форми згідно його стилю та образної суттєвості. Тами етюди, вправи на точність інтонування (широкі інтервали), робота над творами.	6	3	3
Тема 2. Розвиток тембрального уявлення, колористичних можливостей фактури при виконанні творів малої форми. Внутрішній технічний контрольний урок 2 мажорних тамі та 2 мінорних за вибором, 3 різнохарактерних етюди один напам'ять, термінологія.	9	4	5
Тема 3. Стилiстичнi та жанровi особливостi творiв українських композиторiв XIX - першoї половини XX столiття. Заняття за методикою Дж. Аберсольда, виконання вправ та технічних складностей у супроводі фонограми.	9	4	5
Тема 4. Робота над вихованням виконавської впевненості, артистизму та розкриття творчої особистості студента.	9	4	5
Тема 5. Сумісний аналіз виступів та конкретні поради щодо усунення існуючих недоліків. Виявлення та втілення виконавського плану твору. Тами G-dur, e-moll, вправи, гра в штрихах, D7 (обертання), робота над творами.	9	4	5
Тема 6. Контроль за самостійним опрацюванням рекомендованої викладачем додаткової літератури та прослуховування записів видатних виконавців. Виконання сучасних естрадних творів у супроводі фонограми. Виконання творів у складі дуету, тріо.	8	3	5

Тема 7. Контроль за самостійним вивченням одного твору/частини твору. Заняття за методикою Дж. Аберсольда, виконання вправ та технічних складностей у супроводі фонограми.	10	4	6
Всього за модулем	60	26	34
Всього	246	108	138
Вивчення творів класичного стилю та сонат старовинних композиторів			
Тема 1. Виявлення виконавського комплексу засобів виразності у творах класичного стилю. Тами A-dur, fis-moll, вправи, гра в штрихах, D7 (обертання), робота над творами. Етюди 19, 20 Л. Нейгауза.	3	2	1
Тема 2.Робота над особливостями артикуляції та орнаментики у творах класичного стилю. Вправи, виконання технічних складностей, робота над творами.	14	6	8
Тема 3. Типові закономірності композиційної структури та драматургії концертів «віденської» класики на прикладі концертів Гайдна, Моцарта, Бетховена.	14	6	8
Тема 4.Типові закономірності музичної мови композиційної структури та драматургії сонат Готліба, Вівальді. Тами, етюди, вправи, робота над творами.	17	8	9
Тема 5. Самостійне опрацювання (читання з листа) творівстаровинних композиторів. Тами, етюди, вправи, робота над творами.	12	5	7
Всього за модулем	60	27	33
Вивчення творів імпресіоністичного стилю			
Тема 1. Виявлення специфіки комплексу засобів музичної виразності імпресіоністичному стилі. Тами, етюди, вправи, робота над творами.	15	6	9
Тема 2. Робота над тембро-колоритомтворів імпресіоністичного стилю.	19	8	11
Тема 3. Опрацювання культури звуковидобування у творах імпресіоністичного стилю.	14	6	8
Тема 4. Вміння визначити стильові особливості запису тексту твору імпресіоністичного стилю.	17	7	10
Тема 5.Вміння знаходити у звуковидобуванні виражальну специфіку та відповідні стилю звукові рішення, розвиток тембральних уявлень.	15	7	8
Всього за модулем	80	34	46
Виконання твору розгорнутої форми значного рівня складності(романтичного твору)			
Тема 1. Визначення кола проблем при виконанні творів середньої форми.	2	1	1
Тема 2. Втілення прийомів формобудування у різних жанрах творів розгорнутої форми.	6	3	3
Тема 3. Робота над засобами музичної виразності, які втілюють стильові ознаки твору.	9	3	6
Тема 4. Робота над звуковидобуванням, як комплексом засобів музичної виразності.	14	6	8
Тема 5. Вирішення технічних проблем при виконанні творів розгорнутої форми.	14	6	8
Всього за модулем	45	19	26
Підготовка самостійного вивчення та виконання кантиленного творузахідноєвропейського композитора XIX ст.			

Тема 1. Специфіка робота над творами малих форм, робота над інтонаційною виразністю як основою цілісності охоплення твору малої форми.	15	5	10
Тема 2. Робота над звуковидобуванням legato, portamento, portato у кантиленних творах, та розподілу смичка у мініатюрі.	15	7	8
Тема 3. Артистичне втілення художнього змісту творів під час концертного, конкурсного виступу. Підготовка до виступу.	15	7	8
Всього за модулем	45	19	26
Вивчення віртуозних творів, підготовка до публічного виконання			
Тема 1. Акцентуація уваги студента на стильових ознаках технічних формул, притаманних тому чи іншому стилю епохи, штрихів, аплікатури та індивідуальним композиторським особливостям музичної тканини.	4	2	2
Тема 2. Виховання навичок осмисленого та раціонального підходу в роботі над технічними труднощами, розвиток знань та умінь, набутих попередніми етапами навчання.	6	3	3
Тема 3. Робота над якісною та досконалою виконавською формою творів програми.	15	7	8
Тема 4. Особливості проведення репетицій у концертному приміщенні. Планування репетиції.	4	2	2
Тема 5. Вирішення технічних проблем при виконанні творів розгорнутої форми.	16	8	8
Тема 6. Контроль за виконанням самостійно вивченняї п'єси.	10	3	7
Всього за модулем	55	25	30
Всього	285	124	161
Узагальнення набутого комплексу професійних виконавських навичок.			
Тема 1. Вдосконалення навичок виконання та втілення специфіки стилю, закономірностей побудови творів.	9	4	5
Тема 2. Методи роботи над опануванням програми в цілому, над якістю виконавської форми та набуттям відповідного артистизму музичного «висловлювання».	12	6	6
Тема 3. Подальша робота над вдосконаленням навичок саксофонної майстерності.	15	7	8
Тема 4. Виконавське втілення стилю, жанру та індивідуальній суттєвості твору.	12	5	7
Тема 5. Виховання у студента художнього смаку, естетичного відчуття, гармонійного поєднання інтелектуального та емоційного ставлення до виконавського процесу як необхідних умов для розкриття його творчої особистості, набуття осмисленої виконавської волі та невимушеної артистичності.	6	4	2
Тема 6. Активізація образно-асоціативного мислення і уявлення.	12	5	7

Тема 7. Обговорення відвіданих студентом художніх музеїв, виставок, театрів, прочитаної студентом літератури.	6	2	4
Тема 8. Розвиток творчих здібностей, художніх уявлень з використанням прикладів з інших видів мистецтв, обговоренням музичних записів та оперування знаннями з інших музичних дисциплін.	6	2	4
Всього за модулем	78	35	43

Активізація самостійності студента у вирішенні творчих завдань

Тема 1. Активізація артистичних та творчих якостей студента, його особистого вкладу у виконання програми.	15	5	10
Тема 2. Робота над виконавським комплексом стильових засобів музичної виразності, специфікою жанру та форми музичних творів.	15	5	10
Тема 3. Визначення проблем звуковидобування відповідно жанру та стилю творів програми виконуваних творів.	15	5	10
Всього за модулем	45	15	30

Стильові орієнтири самостійного вивчення творів сучасних композиторів та сонат барокової доби

Тема 1. Виявлення виконавського комплексу засобів виразності у творах сучасного стилю.	4	2	2
Тема 2. Робота над особливостями штрихової техніки та орнаментики у творах барокового стилю.	14	6	8
Тема 3. Типові закономірності композиційної структури та драматургії новітньої музики.	3	2	1
Тема 4. Типові закономірності музичної мови композиційної структури та драматургії сонат старовинних композиторів.	4	2	2
Тема 5. Контрольне прослуховування самостійно вивченого твору сучасних композиторів.	10	4	6
Всього за модулем	35	16	19

Розвиток виконавської ініціативи студента в інтерпретації музичних творів

Тема 1. Стильові особливості виконання творів українських композиторів - класика і сучасного.	7	3	4
Тема 2. Активізація зусиль випускника на розкриття художньої концепції творів державної програми.	6	2	4
Тема 3. Усвідомлення особистих якостей стилю епохи, національного та індивідуального композиторського стилю,	15	5	10
Всього за змістовим модулем	28	10	18

**Удосконалення особистих виконавських якостей студента.
Підготовка до виконання програми Державного екзамену з фаху**

Тема 1. Досягнення максимальної виконавської підпорядкованості засобів музичної виразності: осмисленого синтаксису мови, індивідуальній оркестровці, різноманітності прийомів звуковидобування, виразності ритмічних характеристик.	11	5	6
Тема 2. Методи роботи над опануванням програми в цілому, над якістю виконавської форми та набуттям відповідного артистизму висловлювання.	9	4	5
Тема 3. Спільна з викладачем та самостійна робота над визначенням головних проблем, притаманних стилю та жанру, специфіці музичної	13	5	8

форми виконуваного репертуару.			
Тема 4. Спільна та самостійна робота студента над загальними технічними формулами та підпорядкованість їх художнім вимогам.	11	5	6
Тема 5. Робота над максимальною досконалістю форми виконання творів державної програми.	15	7	8
Всього за модулем	59	26	33
Загалом у Модулі	245	102	143
ВСЬОГО	1110	370	740

Організація самостійної роботи студентів	
№ пп	Назва теми
1.	Складові якісного прочитання авторського тексту та опанування фактури музичного твору на етапі його розбору. Акцентуація уваги студента на навичках уважного ставлення до аплікатури під час розбору поліфонічного твору барокової доби.
2.	Робота над аплікатурою класичних творів з метою досягнення артикуляційної та інтонаційної виразності звучання.
3.	Типовість та особливості форми твору, що вивчається.
4.	Специфіка музичної мови класичного твору.
5.	Опанування вправ для подолання складностей класичних творів.
6.	Виявлення жанрових ознак тематичного матеріалу, робота над темно- ритмічною організацією твору, утриманням єдиного темпу у поєднанні з виразністю інтонування та артикуляції.
7.	Динамічний план твору, вивчення тонального плану, драматургії, загальної структури, кульмінаційних епізодів
8.	Вивчення метро-ритмічних особливостей твору
9.	Розробка вправ з метою подолання технічних складностей твору
10.	Аналіз структури, тематичного матеріалу сонати або її частини
11.	Опанування фактурних елементів творів сонатної форми
12.	Типові закономірності організації структури саксофонових концертів «віденської» класики на прикладі творів Гайдна, Моцарта, Генделя, вивчення мелізматики
13.	Виявлення рівня професійної ерудиції та творчих уявлень студента
14.	Робота над особливостями штрихів у творах «віденської класики»
15.	Виконавське охоплення твору великої форми або його частини, виконання кадансів, формування кульмінаційних епізодів, складання виконавського плану
16.	Типові закономірності виконавської структури та художньої драматургії творів класичної доби
17.	Самостійне опрацювання (читання з листа) творів композиторів доби віденського класицизму
18.	Виявлення рівня професійної ерудиції та творчих уявлень студента.
19.	Специфіка роботи над творами малих форм
20.	Робота над інтонаційною виразністю як основою цілісності охоплення твору малої форми

21.	Робота над звуковидобуванням legato у кантиленних творах
22.	Робота над специфікою vibrato у мініатюрі
23.	Артистичне втілення художнього змісту творів під час концертного, конкурсного виступу. Підготовка до виступу
24.	Виявлення та реалізація жанрових ознак творів
25.	Опрацювання окремих елементів музичного твору
26.	Спрямованість роботи на осмислення головних професійних вимог до творів різних жанрів
27.	Виявлення рівня професійної ерудиції та творчих уявлень учня
28.	Робота над розвитком технічних можливостей студента з урахуванням рівня його попередньої підготовки та індивідуальних фізично-моторних якостей. Опанування специфічних вправ для саксофона
29.	Робота над аплікатурою твору, як необхідною умовою для вдосконаленості техніки
30.	Особливості і послідовність роботи над творами віртуозного складу
31.	Робота над проблемами слухо-рухової координації, опрацювання вправ на матеріалі твору
32.	Самостійне опрацювання рекомендованої викладачем додаткової літератури та прослуховування записів видатних виконавців
33.	Робота над вдосконаленням артикуляційних навичок студента, спрямованих на технічно якісне втілення штрихової фактури. Виконання вправ для опанування штрихової фактури
34.	Конкретні завдання для самостійного опрацювання студентом навичок раціонального та творчого відношення до аплікатурних принципів
35.	Робота над фактурою, як комплексом засобів музичної виразності
36.	Темпо-ритмічні жанрові особливості танців у старовинних сюїтах, подолання проблем виконання мелізматики
37.	Самостійне опрацювання (читання з листа) з різними стилями та жанрами поліфонічних творів післябарокової доби
38.	Виявлення рівня професійної ерудиції та творчих уявлень студента
39.	Опанування форми через засоби музичної виразності при виконання варіацій.
40.	Робота над розвитком музичного мислення з метою наскрізного розвитку твору.
41.	Активізація самостійності творчих музичних рішень, виконавської ініціативи в інтерпретації музичних творів, розвитку образно - асоціативного мислення.
42.	Робота над рішеннями штрихів в залежності від стилістичних і жанрових ознак тематизму.
43.	Розвиток музичного мислення та уявлень студента шляхом асоціативного ставлення до конкретно особистої, образно-сислової суті творів.
44.	Робота над особливостями творів великої форми, їх ритмічними, артикуляційними та динамічними особливостями з урахуванням вимог стилю і жанру.
45.	Вивчення специфіки ансамблевої гри в творах для саксофона з оркестром, розуміння диригентського жесту, знання оркестрової партитури.
46.	Самостійне опрацювання рекомендованої викладачем додаткової літератури та прослуховування записів видатних виконавців.

47.	Робота над вдосконаленням артикуляційних навичок студента, спрямованих на технічно якісне втілення поліфонічної фактури
48.	Аналіз поліфонічної фактури з метою виявлення виконавських саксофонних засобів виразності
49.	Виховання навичок осмислення та раціональності в роботі над стилістичними принципами втілення поліфонічної фактури творів барокової доби
50.	Робота над вдосконаленням артикуляційних навичок студента спрямованих на технічно якісне втілення змісту твору
51.	Виховання навичок цілісного виконання головних завдань музичного твору розгорнутої форми згідно його стилю та образної суттєвості.
52.	Розвиток тембрального уявлення, колористичних можливостей фактури при виконанні творів малої форми.
53.	Стилістичні та жанрові особливості творів українських композиторів XIX - першої половини XX століття
54.	Робота над вихованням виконавської впевненості, артистизму та розкриття творчої особистості студента.
55.	Сумісний аналіз виступив на конкретні поради щодо усунення існуючих недоліків. Виявлення та втілення виконавського плану твору.
56.	Самостійне опрацювання рекомендованої викладачем додаткової літератури та прослуховування записів видатних виконавців.
57.	Самостійне вивчення одного твору/частини концерту для саксофона (значного за обсягом твору)
58.	Виявлення виконавського комплексу засобів виразності у творах класичного стилю
59.	Робота над особливостями артикуляції та орнаментики у творах класичного стилю
60.	Типові закономірності композиційної структури та драматургії сонатних циклів «віденської» класики на прикладі сонат Моцарта, Бетховена
61.	Типові закономірності музичної мови композиційної структури та драматургії сонат старовинних композиторів
62.	Самостійне опрацювання (читання з листа)
63.	Виявлення специфіки комплексу засобів музичної виразності в імпресіоністичному стилі
64.	Робота над темброведенням творів імпресіоністичного стилю
65.	Опрацювання культури звуковидобування у творах імпресіоністичного стилю
66.	Вміння визначити стильові особливості запису тексту твору імпресіоністичного стилю
67.	Вміння знаходити у звуковидобуванні виражальну специфіку та відповідні стилю рішення, розвиток тембральних уявлень.
68.	Втілення прийомів формобудування у різних жанрах творів розгорнутої форми.
69.	Робота над засобами музичної виразності, які втілюють стильові ознаки твору.
70.	Робота над фактурою, як комплексом засобів музичної виразності.
71.	Вирішення технологічних проблем при виконанні творів розгорнутої форми.

72.	Специфіка роботи над творами малих форм, робота над інтонаційною виразністю як основою цілісністю охоплення твору малої форми
73.	Робота над звуковидобуванням легато та деташе у кантиленних творах, та специфікою штрихів у мініатюрі
74.	Артистичне втілення художнього змісту творів під час концертного, конкурсного виступу. Підготовка до виступу
75.	Виховання навичок осмисленого та раціонального підходу в роботі над саксофовими особливостями та труднощами, розвиток знань та умінь, набутих попередніми етапами навчання.
76.	Робота над якісною та досконалою виконавською формою виконуваної програми.
77.	Особливості проведення репетицій у концертному приміщенні. Планування репетиції.
78.	Вирішення аккомпанементних складнощів та особливостей при виконанні творів розгорнутої форми.
79.	Самостійне вивчення п'єси
80.	Вдосконалення навичок виконання та втілення специфіки стилю, закономірностей побудови твору сонатної форми.
81.	Методи роботи над опануванням програми в цілому, над якістю виконавської форми та набуттям відповідного артистизму висловлювання.
82.	Подальша робота над навичками майстерності гри на саксофоні.
83.	Виконавське втілення стилю, жанру та індивідуальній суттєвості твору
84.	Виховання у студента художнього смаку, естетичного відчуття, гармонічного поєднання інтелектуального та емоційного ставлення до виконавського процесу як необхідних умов для розкриття його творчої особистості, набуття осмисленої виконавської волі та невимушеної артистичності
85.	Активізація образно-асоціативного мислення і уявлення
86.	Обговорення відвіданих студентом художніх музеїв, виставок, театрів, прочитаної студентом літератури
87.	Розвиток творчих здібностей, художніх уявлень з використанням прикладів з інших видів мистецтв, обговоренням музичних записів та оперування знаннями з інших музичних дисциплін
88.	Активізація артистичних та творчих якостей студента, його особистого вкладу у виконання програми.
89.	Робота над виконавським комплексом стильових засобів музичної виразності, специфікою жанру та форми музичних творів.
90.	Визначення проблем звуковидобування відповідно жанру та стилю творів програми виконуваних творів.
91.	Виявлення виконавського комплексу засобів виразності у творах сучасного стилю
92.	Робота над особливостями артикуляції та засобів виразності у творах класичного стилю, сучасних та популярних творах
93.	Типові закономірності композиційної структури та драматургії новітньої музики
94.	Типові закономірності музичної мови композиційної структури та драматургії на прикладі творів Мюля, Марселя, Рашера та Гайдна
95.	Самостійне вивчення твору сучасних композиторів та сонати П. Хіндемита

96.	Самостійне вивчення двох творів українських композиторів - класика і сучасного.
97.	Активізація зусиль випускника на розкриття художньої концепції творів державної програми .
98.	Усвідомлення особистих якостей стилю епохи, національного та індивідуального композиторського стилю
99.	Досягнення максимальної виконавської підпорядкованості засобів музичної виразності осмисленого синтаксису мови, індивідуальній оркестровці, різноманітності прийомів звуковидобування, виразності ритмічних характеристик.
100.	Методи роботи над опануванням програми в цілому, над якістю виконавської форми та набуттям відповідного артистизму висловлювання.
101.	Спільна з викладачем та самостійна робота над визначенням головних проблем, притаманних стилю та жанру, специфіці музичної форми виконуваного репертуару.
102.	Спільна та самостійна робота студента над загальними технічними формулами фактури та підпорядкованість їх художнім вимогам.
103.	Робота над максимальною досконалістю виконавської форми творів державної програми.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79	добре	C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	EX	необхідне перескладання
0-29	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Берліоз Г. Великий трактат про сучасні оркестровку та інструментовку. Москва : Музика, 1972.
2. Іванов В. Д. Саксофон. Популярний нарис. Москва : Музика, 1990.
3. Рогаль-Левицький Д.Р. Саксофон. *Сучасний оркестр*. Москва : МузГиз, 1953. Т.1. С. 411-425.
4. Чуріков В.В. Методика навчання гри на музичних інструментах у системі підготовки викладача музики. Київ, 1997. 72 с.
5. Черних А.В. Саксофон. *Радянське духове інструментальне мистецтво* : Довідник. Москва : Радянський композитор, 1989. С. 93-95.

6. Чулакi М.И. Саксофон. *Инструменты симфонического оркестру*. Санкт-Петербург : Композитор, 2004. С. 105-106.
7. Саксофон. *Музична енциклопедiя*. Москва : Радянська енциклопедiя, 1978. Т. 4. С. 821— 822.

Додатковi

1. Ге Мен Музыка для саксофона в творчостi китайських i бiлоруських композиторiв другої половини ХХ - початку ХХI столiть: Автореф. дисс... канд. Мистецтвознавства. Мiнськ, 2018.
2. Понькiна А.М. Еволюцiя академiчної музики для саксофона вiд середини ХIХ до початку ХХI столiття: Дис... доктора мистецтвознавства. Белгород, 2002
3. Беговатова М.А. Сучасне виконавство на саксофонi в аспектi розширення звукових можливостей iнструмента: Дис.....канд. мистецтвознавства. Киiв, 2012
4. Larry Teal The Art of Saxophone Playing, Alfred Publishing Co., Inc. WB 1994
5. Paul De Ville Universal Method for Saxophone Berklee College of Music 2018

Список рекомендованих творiв для вивчення

1. Бах И. С. Концерт для скрипки (a-moll) переклад для саксофона альта.
2. Бах И. С. Соната для скрипки i фортепiано (g-moll).
3. Бiнкин З. Раздумье. Пьеса для саксофона i фортепiано.
4. Бозза Э. Диптих.
5. Бозза Э. Экспромт i танець.
6. Бутрi Р. Дивертисмент.
7. Вiвальдi А. Концерт для гобоя.
8. Воронцов Ю. Основы джазовой импровизации для духовых инструментов
9. Гаранян Г. Балада.
10. Гайдн Й. Концерт для гобоя до мажор.
11. Гендель Г. Сонати для скрипки i фортепiано (№№ 1-3).
12. Гендель Г. Сонати для гобоя i фортепiано.
13. Глазунов А. Концерт для саксофона з оркестром.
14. Готлиб М. Концерт для саксофона з оркестром.
15. Дебюссi К. Рапсодiя для саксофона-альта з оркестром.
16. Дебюсси К., Равель М. Пьеси в перекладi для саксофона i фортепiано.
17. Иванов В. 24 этюди для саксофона.
18. Иванов В. 26 зтюдiв для саксофона.
19. Калiнкович Г. Романтичний вальс для саксофона i фортепiано.
20. Калiнкович Г. Концерт- Каприччио на тему Паганiнi.
21. Калинкович Г. Сюiта для саксофона (Павана, Танго, Тарантелла).
22. Концерти для саксофона з оркестром.
23. Кiза С. П'еса для саксофона.
24. Крестон П. Соната для саксофона-альта i фортепiано.
25. Лакур Г. 28 зтюдiв.
26. Ломани Б. Три мiнiатюрнi для саксофона i фортепiано.
27. Мейер Ж. Пастель.
28. Михайлов Л. Школа гри на саксофонi.
29. Михайлов Л. Твори зарубiжних композиторiв.
30. Морi с П. Картини Провансу.
31. Музыка в стилi ретро для саксофона.
32. Найссоо У. Iмпровiзацiя для саксофона та фортепiано.

33. Осійчук А. Школа джазової імпровізації для саксофона. Прорвич Б. Хрестоматія для саксофона-альта.
34. Прорвич Б. Хрестоматія для саксофона-тенора.
35. Прорвич Б. Хрестоматія для саксофона-баритона.
36. Робота над творами джазової класики в спеціальному класі саксофона. - Вип. № 1.
37. Робота над творами джазової класики в спеціальному класі саксофона. - Вип. - Вип. № 2.
38. Ривчун А. Школа гри на саксофоні. 4.1 ; Ч. 2.
39. Ривчун А. 150 вправ для саксофона.
40. Ривчун А. 40 этюдів.
41. Ривчун А. Збірник класичних п'єс в перекладі для саксофона і фортепіано.
42. Ривчун А. Концертний етюд. Романс. Вальс.
43. Саульський Ю. Лірична балада.
44. Саульський Ю. Туман над Таліном.
45. Семлер-Коллері Ю. Концертна фантазія.
46. Соте А. Буколічна соната.
47. Томіс А. Мініатюри.
48. Хартман В. Збірник п'єс для саксофона-тенора і фортепіано.
49. Хартман В. Ритміко-стилістичні етюди.
50. Хейда Т. Вибрані етюди і джазові п'єси для саксофона.
51. Шапошникова М. Хрестоматія для саксофона.
52. Шапошникова М. Хрестоматія для саксофона, частина I, зошит I/
53. Шапошникова М. Хрестоматія для саксофона, частина I, зошит II
54. Чугунов Ю. Сюїта для саксофона-альта.
55. Чугунов Ю. Експромт.
56. Чугунов Ю. 12 етюдів для саксофона и баса.
57. Чугунов Ю, Джазові твори для саксофона і фортепіано.
58. Якушенко І. Вередливий вальс.
59. Якушенко І., Діалог.
60. Adderley C. Transcribed Solos.
61. Adderley C Collection USA, Hal Leonard Corporation .
62. Aebersold I. Minus - One Aebersold Corporation
63. Baker D. Improvisational Patterns.
64. Me. Ghee A. Improvisation for Saxophone.
65. Me. Ghee A, Modal Studies For Saxophone.
66. Viola Joseph. The Technique of The Saxophone.
67. Klose H. 25 ETUDES DE MECANISME.
68. Mintzer B. 14 Jazz and Funk Studies.
69. Mule M. Etudes Varies. 76. Nelson O. Patterns for improvisation.
70. Niehaus L. Developing Jazz Concepts.
71. Niehaus L. 12 Jazz exercises 10 Jazz tunes.
72. Rasher S. The Rasher Collection.
73. Rasher S. 158 Saxophone Exercises.
74. Snidero J. Jazz Conception Advance Music.
75. Гершвін Дж. Три прелюдии.
76. Найхаус Л. 20 джазовых этюдов для саксофона.

Бібліографічний список

1. Аберсольд, Д. Мінус - один / Д. Аберсольд. - Ленінград, 2002.

2. Мінцер, Б. Джазові етюди з ритм секцією / Б. Мінцер. - Москва, 2003.
3. Михайлов, Л. Школа гри на саксофоні / Л. Михайлов. - Москва, 1995.
4. Найхауз, Л. 20 джазових зтюдів для саксофона / Л. Найхауз. - Москва, 1981.
5. Платонов, Н. Школа гри на саксофоні / Н. Платонов. - Москва, 1995.
6. Прорвич, Б. Хрестоматія для саксофона (альт, тенор, баритон) / Б. Прорвич. - Ленінград, 2000.
7. Розанов, С. Школа гри на кларнеті / С. Розанов. - Москва : Музика, 1978. 8.
Ривчун, А. Школа гри на саксофоні (1,2 частини) / А. Ривчун. - Москва. 1998.